

РЕШЕНИЕ

№ 1273

гр. София, 01.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав**, в публично заседание на 10.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **5278** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) вр. реда на чл.203 – 207 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано по искова молба на „Г. Т. Л.“ О., ЕИК[ЕИК], със съдебен адрес [населено място], пл. „Б.“ № 1, ет.8, офис 14, чрез адв. М. А., срещу Агенция „Митници“, уточнена с искова молба (уточнение) за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 441,40 лв., представляващи пропуснати ползи от отменен като незаконосъобразен административен акт - Решение № 673/11.11.2008 г. на началника на Митница Аерогара-С., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба на 31.10.2011 г. до окончателното ѝ изплащане.

В молбата се претендира, че сумата 441,40 лв. представлява размера на законната лихва върху внесения депозит в размер на 1238 лв. за обезпечаване на вземане на ответника по ЕАД № Н0024481/24042008. В периода от 25.04.2008г. – 15.06.2010г. сумата е била задържана на основание обезпечаване вземането по незаконосъобразния административен акт, като обезщетението за този период възлиза на 345,87 лв. В периода от 16.06.2010г. – 15.03.2011г. сумата е задържана без причина, за който размерът на законната лихва е 95,53 лв.

Ищецът твърди, че е претърпял вредите в резултат на незаконосъобразен административен акт – Решение № 673 от 11.11.2008г. на началника на Митница Аерогара- С., с което е определена нова митническа стойност за вноса по ЕАД №

Н0024481/24042008г. За обезпечаване на вноса митническите служители определили депозит в размер на 1238 лв., който ищецът внесъл, за да може да освободи стоката. Тъй като не бил съгласен с определения допълнителен размер на вземанията, с молба вх. № 2600-3699/29.07.2008 г. ищецът поискал връщане на депозита. Вместо това, било издадено Решение № 673 от 11.11.2008 г., отменено с решение № 8 от 27.01.2010 г. по адм.д. № 1914/2009 г. по описа на АССГ, оставено в сила с решение № 7956 от 15.06.2010 г. по адм.д. № 3204/2010 г. по описа на ВАС, I-во отделение. Вместо да възстановят незабавно след влизане в сила на отмяната задържания депозит, митническите служители сторили това едва на 15.03.2011г.

В резултат на невъзможността да се разпорежда свободно със сумата от 1238 лв. във връзка с издадения незаконосъобразен административен акт, ищецът претендира имуществена вреда, изразяваща се в липса на закономерно очаквано благоприятно изменение в имущественото си състояние в размер, равен на печалбата от евентуална инвестиция на сумата в търговската дейност на дружеството, но не по-малко от законно определената лихва.

В съдебното заседание, ищецът, чрез законния си представител, поддържа исковата молба по заявените в нея съображения. Представя писмени бележки по съществуването на спора. Претендира разносните по делото, съобразно представен списък.

Ответникът – Агенция „Митници“, чрез процесуалния си представител, оспорва исковата молба. Претендира съдът да постанови решение, с което да отхвърли предявения иск и да му присъди юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска Градска прокуратура изразява становище за неоснователност на иска.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, като прецени доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа и правна страна:

Настоящото дело е образувано, след като с Решение № 2103 / 10. 02. 2020 г. по адм. д. № 1016 / 2018 г. по описа на ВАС, делото е върнато за ново разглеждане с указания за разделянето на исковите претенции. Няма спор, че с Решение № 673 / 11. 11. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С., е определена нова митническа стойност на внесени от ищеца „ Г. Т. Л.“ О. стоки от Турция с ЕАД № Н0024481/24042008г. и е определено ДДС за доплащане в размер на 1238 лв. Предвидено е, след влизане в сила на решението, учреденият от дружеството депозит от 1238лв. да бъде усвоен за погасяване на възникналото митническо задължение общо в размер на 1238 лева.

С преводно нареждане от 25. 04. 2008 г. (стр. 26) е внесена сумата от 1238 лв. депозит за стоките по горепосочения ЕАД.

С молба от управителя на „Г. Т. Л.“ О., вх. № 26-00-3699 / 29. 07. 2008 г., е поискано началникът на Митница Аерогара С. да възстанови изплатения депозит.

С Решение № 8 / 27. 01. 2010 г. по адм. д. № 1914 / 2009 г. по описа на АССГ е отменено Решение № 673 / 11. 11. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С.. С решение № 7956 / 15. 06. 2010 г. по адм. д. № 3204/ 2010 г. по описа на ВАС, е оставено в сила решението на АССГ.

С преводно нареждане от 15. 03. 2011 г. (стр. 24) от страна на митническите органи е възстановен внесения депозит по Решение № 673 / 11. 11. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С., както и по няколко други еднотипни решения на същия орган.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Искът е допустим. Същият е предявен след отмяната на административен акт - Решение № 673/11.11.2008г. на началника на Митница Аерогара С. и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите. Ищецът е активно легитимиран, тъй като е бил адресат на отменения като незаконосъобразен административен акт, от който твърди, че е претърпял имуществени вреди, предмет на исковата молба.

Разгледана по същество исковата молба е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения: Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност.

На основание чл. 4 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия, бездействия или незаконосъобразен административен акт.

Във фактическия състав на отговорността на държавата или общината за дейността на администрацията, визирана в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, се включват следните елементи: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействия и настъпилите вредоносен резултат. При липсата, на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Налице е надлежен ответник, съобразно чл. 205 от АПК, тъй като Агенция „Митници“, е юридическо лице, на основание чл. 7, ал. 1 от Закона за митниците.

В конкретния случай е безспорно, че е налице незаконосъобразен акт – Решение № 673 / 11. 11. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С., който е отменен с влязло в сила съдебно решение.

Относно втората и третата предпоставка:

Безспорно е, че ако не беше издадено незаконосъобразното решение на митница Аерогара С., дружеството не би дължало внасяне на сумата от 1238лв. депозит за осъществения внос, поради което за времето от нейното внасяне – 25. 04. 2008 г. до възстановяването ѝ обратно, дружеството не е могло да разполага с тази сума. След като дружеството е било лишено от възможността да ползва собствените си средства в посочения по-горе размер, по този начин е понесло вреди под формата на пропуснати ползи и техният минимален размер е съизмерим със законната лихва за периода на задържането. Липсата на необходимост от доказване на вреди в размер на законната лихва произтича от нормата на чл. 86, изр. 1 ЗЗД. Само в случай, че кредиторът твърди претърпени вреди в по-висок размер и претендира тяхното заплащане от своя длъжник, той ще следва да развие исково производство по общия ред (арг. от чл. 86, изр. 2 ЗЗД), в рамките на което да установи с преки доказателства вида и размера на поддържаните от него вреди съобразно нормите на чл. 51, респективно – чл. 82 ЗЗД (в зависимост от източника на възникналото облигационно задължение – деликт или

неизпълнен договор).

При преценката на характера на претендираните вреди и основателността на предявения иск, във връзка с доводите на ответника, настоящият състав съобрази и Решение на СЕС от 18.01.2017г. по дело С-365/15. Според задължителното тълкуване дадено с това решение: когато вносни сборове, в това число антидъмпингови мита, се възстановяват, тъй като са били събрани в нарушение на правото на Съюза — което запитващата юрисдикция следва да провери — за държавите членки е налице задължение, произтичащо от правото на Съюза, да заплатят на правните субекти, които имат право на възстановяване, съответните лихви, считано от момента, в който възстановените мита са платени от тези правни субекти. Посоченото задължително тълкуване пренесено на плоскостта на настоящия казус, води до извод, че размерът на пропуснатите ползи, които подлежат на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, поради техния сигурен характер, представлява лихвата за забава върху депозита от датата на учредяването му до датата на възстановяването на сумата. За този период дружеството незаконосъобразно е било лишено от възможността да ползва собствените си средства, понасяйки вреди под формата на пропуснати ползи, съизмерими минимум със законната лихва за забава.

В случая претендираната по предявения иск дължима лихва, 441 лева е идентична с изчисления в извършената съдебно-счетоводна експертиза размер.

Установява се и причинна връзка между действията на органи на Агенция „Митници“ и претърпените вреди. Смисълът на нормата на чл. 1, ал. 1 и на чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди е, че отговорността на държавата е за вредите, произтичащи пряко и непосредствено от незаконосъобразното поведение на съответния административен орган, което изключва възможността тази отговорност да обхваща вредите, които са далечна последица от това поведение. Учредяването на обезпечение за задълженията по процесната декларация ЕАД № Н0024481/24042008г. за стоките, по която е определена нова митническа стойност, респ. допълнителни публични задължения, с отмененото Решение № 673 от 11. 11. 2008 г., обосновава пряка причинно-следствена връзка между отмяната на акта и претендираните имуществени вреди.

Ангажирането на отговорността на държавата за незаконосъобразни актове на нейни административни органи зависи от наличието на трите условия – незаконосъобразност на административен акт/ твърдяното поведение, настъпване на вреда и причинно-следствена връзка между този административен акт/ поведение и посочената вреда, като в процесния случай всички тези условия са налице.

Неоснователно е становището на ответника за съпричиняване на вредите по смисъла на чл.5 от ЗОДОВ, тъй като не са установени предпоставките (противоправно поведение на ищеца), от които да следва извод за съпричиняване на претърпените имуществени вреди от страна на ищеца.

Неоснователно е и възражението на ответника, че правото на иск е погасено по давност. Съгласно т.4 от ТР № 3/22.04.2005г. по гр. дело № 2/2004г. ОСГК на ВКС, началният момент на погасителната давност за предявяване на искове за обезщетение, основаващи се на отменени като незаконосъобразни актове на администрацията, започва да тече от влизане в сила на решението, с което актът е отменен. Следователно, искът за обезщетение е предявен в тригодишния срок по чл. 111, б. “в“ от ЗЗД и не е погасен по давност, тъй като съгласно разпоредбата на чл. 115, б. “ж“ от

ЗЗД давност не тече докато трае съдебния процес относно вземането.

На следващо място, според съда не е налице и отрицателната предпоставка по чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ, тъй като специалният закон – Закон за митниците или Регламент /Е./ № 2913/92 /приложим към момента на възникване на задължението/ не уреждат специален ред за търсене на претендираната обезвреда. Действително, чл. 235 и чл. 236 от Регламент /Е./ № 2913/92 уреждат ред за подаване на молба за възстановяване на митните сборове, а по аргумент на чл. 241 от него, митническите органи следва да постановят решение за възстановяване. В случая този ред е неприложим, тъй като утежняващият административен акт е отменен по съдебен ред и възникналото от неговата отмяна задължение за възстановяване на внесените депозит е изпълнено на 15. 03. 2011 г. Основанието за обезщетяване на твърдяната имуществена увреда поради неизползване на паричните средства от момента на тяхното внасяне на 25. 04. 2008 г. до възстановяването им на 15. 03. 2011 г. е по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. В този смисъл е Решение № 1182 от 24. 01. 2020 г. по адм. д. № 2928/2018 г. на ВАС, III-то отделение, постановено по идентичен случай и между същите страни.

Предвид изложеното, предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен изцяло за посочения по-горе размер от 441,40 лева. Следва да се уважи и искането за присъждане на законната лихва от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, като искът в тази си част не е недопустим. В случая не е налице кумулиране на лихва върху лихва, а е налице едно парично задължение, дължимо от ответника, което представлява главницата в настоящото производство и върху него се дължи лихва от датата на претенцията до окончателното изплащане на задължението. Размерът на присъдената сума само е определен като законна лихва, но по своята същност представлява обезщетение за причинени вреди от незаконосъобразен акт на ответника.

На основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, предвид уважаване на предявения иск, основателна е претенцията на ищеца за присъждане на сторените в производството разноски в размер на 25 лева за заплатена държавна такса и адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв., съобразно представен договор за правна защита и съдействие.

Водим от горното АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, I отделение, 65-и състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция „Митници“, [населено място], да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, обезщетение за имуществени вреди, претърпени в резултат на отменено Решение № 673 от 11.11.2008 г. на началника на Митница Аерогара – С., общо в размер на 441.40лв., ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата молба -31.10.2011г., до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], сумата от 325,00 (триста двадесет и пет) лева разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщението до страните.

Съдия:

